

APSTIPRINU

Valsts asinsdonoru centra direktore

(personiskais paraksts) I. Ozoliņa

Rīgā, 2014. gada 26. jūnijā

**VALSTS
ASINSDONORU
CENTRS**

**2013. gada
PUBLISKAIS PĀRSKATS**

**Sēlpils iela 6,
Rīga, LV 1007
Tālr.: 67 471 472
Fakss: 67 408 881
www.vadc.gov.lv
e-pasts:
vadc@vadc.gov.lv**

Rīgā 2014

SATURS

SATURS.....	2
TEKSTĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI.....	3
PRIEKŠVārds.....	4
1. PAMATINFORMĀCIJA.....	6
1.1. Asins / asins komponentu sagatavošana un izplatīšana.....	9
1.2. Laboratoriju darbība.....	10
2. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI.....	12
2.1. PĀRSKATS PAR VADĪBAS UN DARBĪBAS SISTĒMĀM.....	16
2.1.1. Kvalitātes un risku vadība.....	16
2.1.2. Iekšējie auditi.....	18
3. PERSONĀLS.....	20
4. KOMUNIKĀCIJAS AR SABIEDRĪBU.....	21
5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI.....	23

TEKSTĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

ASN	-	asins sagatavošanas nodaļas
AK	-	ārstniecības iestāžu asins kabineti
BC	-	leikocītu-trombocītu slānis (<i>angl. buffy-coat</i>)
BVD	-	Skrīninga nodaļa
Centrs	-	Valsts asinsdonoru centrs
EM	-	eritrocītu masa
ESF	-	Eiropas sociālais fonds
HBsAg	-	B hepatīta virsmas antigēns
HCV	-	C hepatīta vīruss
HIV	-	cilvēka imūndeficīta vīruss
HLA	-	leikocitāro antigēnu sistēma
HLN	-	HLA (Cilvēka leikocitārie antigēni) izmeklēšanas nodaļa
ID	-	Hematoloģiskās izmeklēšanas nodaļa
IvIg	-	intravenozā imūnglobulīna šķīdums
KAPA	-	korektīvās un preventīvās aktivitātes
KL	-	Asins pagatavošanu kvalitātes kontroles laboratorija
KVS	-	kvalitātes vadības sistēma
LF	-	Valsts asinsdonoru centra Latgales filiāle
MK	-	Ministru kabineta noteikumi
NAT	-	Vīrusu molekulāro izmeklēšanu nodaļa
RNS	-	ribonukleīnskābe
SSP	-	svaigi saldēta plazma
TM	-	trombocītu masa
VM	-	Latvijas Republikas Veselības ministrija

PRIEKŠVārds

Labdien, cienījamās dāmas un godātie kungi,

Valsts asinsdonoru centra darbinieki ir sagatavojuši 2013. gada publisko pārskatu. Pārskatā jūs variet iepazīties ar 2013. gadā paveiktā darba rezultātiem rādītājiem un budžeta līdzekļu izlietojumu.

Valsts asinsdonoru centrs ir Veselības ministrijas tiešās pakļautības iestāde, kuras galvenais uzdevums ir nodrošināt Latvijas ārstniecības iestādes ar kvalitatīviem asins komponentiem. Lai realizētu šo uzdevumu, mēs finansējam 8 asins sagatavošanas nodaļas Latvijā un uzturam vienu savu filiāli Rēzeknē, veicam asins komponentu kvalitātes kontroli, organizējam apmācības nozares speciālistiem, aprobējam jaunākās tehnoloģijas.

Viena no būtiskākajām Centra aktivitātēm ir darbs ar donoriem. 2013. gadā donoru kustības uzturēšanai izlietoti 2% no iestādes budžeta. Donori ir mūsu lielākais atbalsts. Viņu iesaistīšanās donoru kustībā ir nozīmīga katram Latvijas iedzīvotājam. Paldies viņiem!

Tāpat kā iepriekšējos gados, turpinājām veikt ārstnieciskās aferēzes procedūras mūsu nodaļā, kura izvietota Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcā, stacionārā „Gaiļezers”.

Veicām orgānu donoru saderības testus, kas rezultējās ar veiksmīgām 72 nieru transplantācijām un 4 sirds transplantācijām.

Mūsu imūnhematoloģijas laboratorija veic asins grupu un rēzus faktoru, antivielu un fenotipu noteikšanu donoriem, kā arī pieņem pacientus, kuriem nepieciešami specifiski saderības testi. Izmeklējumus veicām gan ārstniecības iestādēm, gan grūtniecēm, gan donoriem.

Neskatoties uz sarežģītu funkcionālo uzdevumu veikšanu kopumā, 78% no izdevumiem tomēr veido asins un asins komponentu sagatavošana, tai skaitā asins sagatavošanas nodaļu finansēšana, laboratoriskā izmeklēšana, apstrāde, uzglabāšana un izplatīšana ārstniecības iestādēm Latvijā.

Tādus asins komponentus, kā trombocītu masu, apstarotu eritrocītu masu, atmazgātu eritrocītu masu, dažādu komponentu bērnu devas un visu Latvijā savāktu pilnasiņu laboratoriskos izmeklējumus veicam tikai mēs. Mūsu laboratorijas testē pilnasinis uz HIV1, HIV, HCV, HBV un Sifilisa klātbūtni. Notiek gan seroloģiskā, gan molekulārā testēšana, lai maksimāli samazinātu risku pacientam.

Lai pastāvīgi uzturētu augstu personāla kvalifikāciju, un ieviestu Latvijā mūsdienu prasībām atbilstošus asins komponentu sagatavošanas procesus, mūsu darbinieki piedalās starptautiskajās konferencēs un gūst pieredzi Eiropas asins alianses darba grupās. 2013. gadā starptautiskā sadarbība bijusi sekojoša:

European Blood Alliance (EBA) - piedalīšanās 9 starptautiskās aptaujās par dažādiem Asins dienesta, tai skaitā. laboratoriskās izmeklēšanas, jautājumiem;

EBA - piedalīšanās 2 darba grupās - kvalitātes vadības un validācijas prasību un ieteikumu izstrāde Eiropas Savienības Asins dienestiem;

EBA - ES dalībvalstu aptauja par plazmas preparātu izmantošanu ārstniecībā; rezultāti apkopoti un iesniegti prezentācijai 27.09.2013. EBA padomes sēdē Dublinā; Emerging Infectious Disease monitoring network (EID) – līdzdalība telekonferencēs par infekcijas slimību apdraudējumu asins donoru atlasē;

Labquality (Somija) - starplaboratoriju salīdzinošā testēšana (SST);

Reference Institute for Bioanalytcs (Vācija) - SST;

European Directorate for the Quality of Medicine & Health Care (EDQM) - iesniegti priekšlikumi jaunās Rokasgrāmatas versijas labojumiem, SST;

Abbott GmbH (Vācija) - starptautiska konference izmeklēšanā „Asins transmisīvās slimības un asins drošība” (atzīmējot 20 gadu sadarbību vīrusu marķieru laboratoriskajā izmeklēšanā);

AB „DATBYRAN” (Zviedrija) ERAF Nacionālās programmas projekta „Valsts asins dienesta vienotas informācijas sistēmas izveidošana” ietvaros ieviestās IS uzturēšana;
dalība Pasaules ārstu kongresā 19.-21.09.2013., Rīga;
dalība International Society Blood Transfusion (ISBT) 23.kongresā 02.-05.06.2013. Nīderlande, Amsterdamā;
dalība konferencē „Innovations in Transfusion Medicine” – Lietuva, Viļņas medicīnas universitātes klīnika 31.10.2013.;
dalība „Congress of clinical Chemistry and Laboratory Medicine” Milāna;
dalība starptautiskā konferencē „Nieres transplantācijai Latvijā – 40 gadi”, Latvija.

2014. gads Valsts asinsdonoru centram ir pārmaiņu gads. Ir mainījusies Centra vadība, kas ienesusi „jaunu elpu” Centra attīstībā, komunikācijā un ikdienas dzīvē.

Ir paredzēts uzsākt plazmaferēzes procedūras, lai nodrošinātu plazmas preparātu ražošanu no Latvijā iegūtas plazmas. Plazmas preparāti ir bioloģiskie medikamenti, kurus valsts programmas ietvaros mēs nodrošinām ārstniecības iestādēm. Šos preparātus ražo no svaigi saldētas plazmas un pārstrādes procesā tajos saglabājas cilvēka olbaltums, tādēļ ir svarīgi, ka tie tiek gatavoti no Latvijas donoru plazmas.

Centrā paredzēti finanšu stabilizācijas un līdzekļu optimizācijas pasākumi, tomēr, nodrošināt ārstniecības iestādes ar kvalitatīviem asins komponentiem ir un būs mūsu galvenais uzdevums.

Ar cieņu un pateicību Valsts asinsdonoru centra darbiniekiem,
nozares speciālistiem, donoriem un visiem mūsu atbalstītājiem,

Direktore

Iveta Ozoliņa

1. PAMATINFORMĀCIJA

Valsts asinsdonoru centra juridiskais statuss

Valsts asinsdonoru centrs (turpmāk - Centrs) ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Centra darbību reglamentē Valsts pārvaldes iekārtas likums, Ārstniecības likums, 2005. gada 22. februāra Ministru kabineta noteikumi Nr. 138 „Valsts asinsdonoru centra nolikums” un citi normatīvie akti.

Centra funkcijas

- Organizēt un koordinēt ārstniecības iestāžu apgādi ar kvalitātes prasībām atbilstošiem asins komponentiem.
- Organizēt un koordinēt starptautisko sadarbību transfuzioloģijas jomā.
- Organizēt imūnhematoloģiskās saderības pārbaudes un konsultatīvo palīdzību.

Centra darbības mērķi ir sagatavot asinis un asins komponentus ārstniecības iestādēm, kā arī nodrošināt imūnhematoloģiskās saderības pārbaudes, kā realizācijai kalpo budžeta programma „Specializētās veselības aprūpes nodrošināšanas apakšprogramma „Asins un asins komponentu nodrošināšana””.

Pārskata gada galvenie uzdevumi un rīktoie pasākumi

- Latvijas asins sagatavošanas institūciju (Centrs, ASN) attīstības stratēģijas projektu 2013.-2015. gadiem, saskaņā ar ārējiem normatīvajiem aktiem, VM attīstības plānošanas dokumentiem, izstrādāšana.
- Asins ar antikoagulantu sagatavošana valstī 24 625 litru (48 002 asins devas) apjomā.
- Filtrētas EM (koriģējot asins komponentu sagatavošanas plānus atbilstoši ārstniecības iestāžu pieprasījumiem) - 1800 devas sagatavošana.
- TM no pilnasinīm (koriģējot asins komponentu sagatavošanas plānus atbilstoši ārstniecības iestāžu pieprasījumiem) - 3000 devas sagatavošana.
- Krioprecipitāta (koriģējot asins komponentu sagatavošanas plānus atbilstoši ārstniecības iestāžu pieprasījumiem) - 5000 devas sagatavošana.
- TM sagatavošana automātiskās aferēzes procedūrās (koriģējot asins komponentu sagatavošanas plānus atbilstoši ārstniecības iestāžu pieprasījumiem) - 1500 automātiskās aferēzes procedūras.
- Ārstnieciskās aferēzes procedūru veikšana (koriģējot asins komponentu sagatavošanas plānus atbilstoši ārstniecības iestāžu pieprasījumiem) - 450 ārstnieciskie aferēzes procedūras slimniekiem.
- Pasaules asins donoru dienai veltītu publisko pasākumu organizēšana.
- Akcijas „Mīlestības svētki” organizēšana.
- Aktīvo asins donoru atbalstīšana, izsniedzot tiem Privilēģiju kartes.
- Donoru žurnāla „Rēzus” izdošana.
- Centra Vigīlances pārskata izstrāde un publicēšana.
- Centra personāla mācību programmas realizācijas nodrošināšana.

- ID jāpabeidz iesāktā darba plūsmu sadalīšana, jāapmāca laboranti darbam ar analizatoru Qualis, lai varētu plānot pāreju uz centralizētu imūnhematoloģisko izmeklēšanu visās valsts donoriem.
- Jāuzlabo antieritrocitāro antivielu identifikācijas darbs, ieviešot jauninājumus, kas apgūti pieredzes apmaiņā Eiropā.
- Jāuzsāk sadarbība ar Starptautisko references laboratoriju un Starptautisko asins banku, nodrošinot paraugu nosūtīšanu gadījumos, kad antivielu specifiskācija ir pret populācijā bieži (>99%) sastopamu antigēnu, varētu saņemt recipientam saderīgu EM.
- Jaunas darba izpildes novērtēšanas sistēmas ieviešana saskaņā ar 2012. gada 10. jūlija MK noteikumiem Nr. 494 "noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestādes nodarbināto darba izpildes novērtēšanu".
- Izvērtēšanai un/vai ieviešanai pēc analīzes, plānotās ProSang izmaiņas.
- ProSang validācijas darbu turpināšana sadarbībā ar DKD.
- GN IS "1C" datu importa/eksporta funkcijas attīstība, sadarbībā ar AndiM.
- Dalība ELDIS ieviešanā.
- Saskaņā ar 2009. gada 15. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti" jānodrošina krājumu uzskaiti datorprogrammā "ProSang", ievērojot ārējā normatīvā aktā noteikto krājumu uzskaites "pirmais iekšā - pirmais ārā" (FIFO) metodi.
- Pēc centralizētas finanšu uzskaites ieviešanas VM padotības iestādēs, ast iespēju pašizmaksas aprēķinus veikt pēc produkcijas veidiem (nomenklatūras).
- Asins sagatavošanas nodaļu atskaišu formu pilnveidošana, kārtības izstrādāšana to sastādīšanai.
- Noteikt cenu 1 devai asins, asins komponentam.
- Izstrādāt kārtību un uzsākt asins transmisīvo infekciju marķieru (HBV, HCV, HIV, sifiliss) skrīninga donoru pozitīvo rezultātu apstiprināšanu.
- Sniegt ārstnieciskās aferēzes pakalpojumus.
- Nodrošināt donoru skaitu uz 1000 iedzīvotājiem.
- Nodrošināt pirmreizējo donoru īpatsvaru % (procentos) no kopējā donoru skaita.
- Nodrošināt sagatavoto asins devu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem.
- Nodrošināt no pilnasinīm sagatavoto eritrocītu masas devu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem.
- Nodrošināt no pilnasinīm sagatavoto plazmas devu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem.
- Nodrošināt trombocītu masas devu skaita sagatavošanu (pieaugušo devas).
- Ieviest vienotu donoru retrospektīvās izmeklēšanas procedūru Centrā un ASN.
- Piedalīties akcijā "Muzeju nakts".
- Organizēt pateicības koncertu donoriem.
- Donoru piesaistīšana un pateicību izteikšana.

Augstāk norādītie uzdevumi izpildīti pilnā apjomā.

Lai realizētu Centra pamatuzdevumu – sagatavot asinis un asins komponentus valsts vienotā krājuma nodrošināšanai un uzturēšanai, galvenais priekšnosacījums ir aktīvo donoru atbalstīšana un simulēšana, kā arī izskaidrojošais darbs jaunu donoru piesaistē, kam Centrs pārskata periodā veltījis daudz uzmanības

Pārskata gadā vairāku aktivitāšu īstenošanā iesaistījās un tās realizēt palīdzēja Centra atbalstītāji. Pateicoties viņiem, izbraukumos tika ieviests jauns rindu pārvaldības risinājums un virtuālā asins ziedošanas vietu karte, organizētas publiskās donoru dienas, Pasaules asins donoru dienas svinības Turaidas muzejrezervātā.

Pārskata gadā sekmīgi realizēti publiskie pasākumi:

- Studentu akcija „Mīlestības svētki” - sadarbībā ar Valsts asinsdonoru centru jau 8. reizi četras augstskolas: Rīgas Tehniskā universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Biznesa augstskola Turība un Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola organizēja donoru dienas, kuru laikā asinis ziedoja 603 jaunieši, tai skaitā 178 to darīja pirmo reizi mūžā. Tas ir vienlaikus arī lielākais asins ziedošanas projekts Baltijas valstīs.
- Akcija „Lieldienu donors 2013” – to katru gadu organizē Latvijas Studējošo vortāls „StudentNet” sadarbībā ar Valsts asinsdonoru centru un Latvijas Universitāti. Astoņu gadu laikā kopumā akcijas ietvaros asinis ziedojuši gandrīz 700 donori.
- Veselības dienas Siguldā un Rīgā - Rīgas pašvaldības organizētā pasākuma Veselības dienas „Veselīgs rīdzinieks – veselā Rīgā” ietvaros notika dažādas atraktīvi informatīvas aktivitātes visai ģimenei. Līdzīgs pasākums norisinājās arī Siguldā, un abos ar savu specializēto autobusu piedalījās arī Asinsdonoru centrs.
- Publiskie pasākumi – Centrs sadarbībā ar Turaidas muzejrezervātu aicināja ikvienu donoru Pasaules asins donoru dienu svinēt kopā Turaidā. Pasākuma apmeklētājiem – donoriem Turaidas vēsturiskajā centrā bija iespēja zinoša gida vadībā bez maksas iepazīties ar latviešu tautas vēsturi tūkstoš gadu garumā, izkalt savu donora monētu, piedalīties dejās un spēlēs un izklaides atrakcijās.

Visās publiskajās aktivitātēs tika likts uzsvars uz sabiedrības informēšanu un izpratnes veidošanu par asins donoru kustību, tās nozīmi un katra donoru iespējamo līdźdalību brīdī, kad tas visvairāk nepieciešams.

1.1. Asins / asins komponentu sagatavošana un izplatīšana

Asins sagatavošanas plāns valstī 2013. gadā ir izpildīts par 108%. Asins sagatavošanas nodaļas kopumā izpildīja plānu tikai par 95%, Centrs izpildīja plānu par 119%.

1.1. tabula

No pilnasinīm sagatavotie asins komponenti

	2013. g.		
	Centrs	ASN	Kopā
EM bez BC aizvietojošā šķīduma (devas)	32327	19688	520151
SSP (devas)	32327	19688	520151
TM no BC, filtrēta, suspendēta T-SOL (devas)	3928	-	3928
Krioprecipitāts (devas)	9825	-	9825

Asins komponentu apstrāde

Centrā apstrādājot iegūto EM vai TM – filtrējot, apstarojot, atmazgājot, tika iegūti modificēti asins komponenti.

2013. gadā ārstniecības iestādēm pēc pasūtījuma izsniegtas 11 atmazgātas eritrocītu masas devas, no tām 8 tika apstarotas.

Valstī pieauga pieprasījums pēc apstarotiem asins komponentiem. 2013. gadā kopā apstarotas 1406 EM devas, - par 6% vairāk salīdzinājumā ar 2012. gadu.

No aferēzē sagatavotas TM kopā apstarotas 2484 devas, - 21% pieaugums divu gadu laikā.

Tika filtrētas 2411 EM devas. Šāds daudzums ir pietiekams tikai pieprasījumu neonatoloģijas un pediātriskajai praksēm nodrošināšanai.

Plazmas preparātu izplatīšana

Analizējot nodrošinājumu ar plazmas preparātiem, konstatēts, ka Latvijā preparāti nav pietiekoši daudzumā. Visā pasaulē ārstniecības praksē pieaug indikācijas intravenozā imūnglobulīna (IvIg) lietošanai un tā patēriņš palielinās. Piemēram, ES valstīs vidēji izmanto 36,5 g IvIg uz 1000 iedzīvotājiem, Latvijā - tikai 7,8 g/1000 iedzīvotājiem. Ja Eiropas valstīs vidēji izmanto 200 kg albumīna/ 1 miljonu iedzīvotāju, tad Latvijā – tikai 62 kg.

1.2. tabula

Plazmas preparātu izplatīšana ārstniecības iestādēm (litros)

	2009. g.	2010. g.	2011. g.	2012. g.	2013. g.
20% albumīna šķ.	483,95	595,2	440,5	459,65	438,65
5% albumīna šķ.	2298,5	1844,25	580,75	639,5	242
IvIG	437,6	364,85	310,4	313,75	315,15

Plazmas nodošana preparātu ražošanai.

Lai asins komponentus izmantotu racionāli un sekmētu plazmas preparātu ražošanu, Centrs, saskaņā ar abpusēju vienošanos ar SIA „Baltijas terapeitiskais serviss” plazmas preparātu ražošanai nodeva SSP pārpalikumu, kas nav nepieciešams pārļiešanai un plazmu bez krioprecipitāta, jo tās izmantošana ārstniecības vajadzībām ir stipri ierobežota: SSP nodota 5823 devas; plazma bez krioprecipitāta - 10 390 devas.

2.2. Centra laboratoriju darbība

Centra laboratoriju pamatuzdevums ir kvalitatīvi veikt donoru asins paraugu izmeklēšanu gan pirms donācijas donoru atlasē procesā, gan pēc asins sagatavošanas. Izmeklēšanas mērķis ir nodrošināt prasībām atbilstošu, drošu asins komponentu sagatavošanu izplatīšanai ārstniecības iestādēm.

Bez donoru laboratoriskās izmeklēšanas ar laboratorijas spēkiem notiek arī asins sagatavošanas procesu kontrole, veicot asins komponentu kvalitātes kontroles testēšanu. Centra laboratorijas sniedz savu ieguldījumu arī pacientu izmeklēšanā, nodrošinot konsultatīvos imūnhematoloģiskos un audu saderības (HLA) izmeklējumus. Kvalitatīva laboratoriskā izmeklēšana balstās uz Asins dienesta normatīvās dokumentācijas, labas laboratoriskās prakses un medicīnas laboratoriju standarta prasību ievērošanu ikdienas darbā.

Atskaites periodā Centra laboratorijās veikta centralizēta donoru asins paraugu virusoloģiskā (seroloģiskā un molekulārā), seroloģiskā izmeklēšana, Centra donoru imūnhematoloģiskā un hematoloģiskā izmeklēšana, kā arī veikti maksas pakalpojumi (imūnhematoloģijas, HLA un vīrusu seroloģisko marķieru noteikšana). Tika nodrošināts asins komponentu sterilitātes monitorings un asins komponentu kvalitātes kontrole visam asins dienestam.

Vīrusu seroloģisko marķieru skrīnings

Analizējot asins paraugu seroloģiskā skrīninga rezultātus, jāsecina, ka izmeklēto donoru vidū pozitīvu hepatītu seroloģisko marķieru kopējais daudzums samazinās, bet 2013. gadā pieaudzis anti-HIV 1/2 antivielu skaits.

Pozitīvā skrīninga rezultātu apstiprināšanas rezultāti Latvijas infektoloģijas centrā parāda reālo inficēto donoru skaitu.

Vīrusu molekulārais skrīnings

NAT (nukleīnskābju amplifikācijas tests) metode ir ļoti jutīga laboratoriskā metode vīrusu molekulārai izmeklēšanai donoru asinīs, nosakot vīrusu ģenētisko materiālu – HIV RNS, HCV RNS un HBV dezoksiribonukleīnskābi (DNS). NAT izmeklēšana ļauj agrīni atklāt pat nelielu vīrusa daudzumu donoru asinīs pašā infekcijas attīstības sākumā, kamēr organismā vēl nav parādījušās antivielas. Šim nolūkam laboratorijā izmanto īpaši donoru asins skrīningam izveidotu analizatoru līniju - sistēmu Cobas S201 (Roche), vienā testā izmeklējot visu trīs vīrusu ģenētiskā materiāla klātbūtni.

NAT pielieto kā papildus izmeklējumu seroloģiskajai izmeklēšanai, lai paaugstinātu asins drošību. Saņemot seroloģiskās izmeklēšanas rezultātus, tiek atlasīti seroloģiski negatīvie paraugi, kam veic vīrusu molekulāru izmeklēšanu.

Antitreponemālo antivielu skrīnings

2.3. tabula

Reaktīvo (pozitīvo) skrīninga rezultātu skaits pa gadiem

	2010. g.	2011. g.	2012. g.	2013. g.
Izmeklēto donāciju skaits	55 702	55 478	54 866	53 942
HBsAg	90	84	51	44
anti-HCV	282	253	198	134
anti-HIV	11	9	11	14
Antitrepon.av	127	115	67	39
KOPĀ	385	346	258	231
%	0.7	0.6	0.5	0.4

Asins komponentu mikrobioloģiskais skrīnings

Lai gūtu pārliecību par komponentu sterilitāti, tiek veikti TM mikrobioloģiskie uzsējumi, izmantojot BacT/ALERT mikrobu detekcijas sistēmu, monitorējot baktēriju augšanu TM derīguma termiņa ietvaros un veicot tālākus izmeklējumus pozitīva rezultāta gadījumā.

Izmeklējumus veic visām TM devām, kas sagatavotas no pilnasinīm vai iegūtas ar trombocītaferēzes metodi. 2013. gadā veikti 3834 TM uzsējumi, divos gadījumos novērota mikroorganismu augšana.

Izmeklējumi, salīdzinot ar 2012. gadu

Maksas un konsultatīvie pakalpojumi sniegti 1470 pacientiem – pacientu skaits pieaudzis par 14%. Pacientu kopējais izmeklējumu skaits palielinājies par 13%. Neidentificētas antivielas – par 28% mazāk.

2013. gadā grūtnieces nodeva 382 paraugus, tika veikti dažādi izmeklējumi. Īpaši pieauga antivielu titrēšanas pakalpojumu skaits, pieaugums - 38%. Pieauguši asins saderības testu izmeklējumi par 3%. CITO saderību testi – par 30 gadījumiem.

2. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2013. gadā VADC finanšu līdzekļus veido budžeta līdzekļi programmā „Specializētās veselības aprūpes nodrošināšana”, apakšprogrammā „Asins un asins komponentu nodrošināšana”, programmā „Latvijas Nacionālā *euro* ieviešanas plāna pasākumi”.

2.1. tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2012.gads (faktiskā izpilde)	2013.gads	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 970 973	5 058 316	5 018 149
1.1.	dotācijas	4 865 884	4 901 746	4 901 746
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	105 089	156 570	116 403
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi			
2.	Izdevumi (kopā)	5 098 063	5 058 316	5 017 464
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	5 077 062	5 011 496	4 970 644
2.1.1.	kārtējie izdevumi	5 077 062	5 011 496	4 970 644
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti			
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	21 000	46 820	46 820

2.2. tabula

Ziedojumi un to izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2012.gads (faktiskā izpilde)	2013.gads	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
	Atlikums uz gada sākumu	389	810	
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	421	256	256
1.1.	Dotācijas			
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi			

1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	421	256	256
2.	Izdevumi (kopā)		1066	1066
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)		812	812
2.1.1.	kārtējie izdevumi		812	812
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti			
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem		254	254
	Atlikums uz gada beigām	810		0

2013. gada budžeta dotācijas bija 4 901 746 Ls ar VM papildus piešķirtajiem līdzekļiem vienreizēju pasākumu realizēšanai 34 358 Ls (izmantoti medikamentu, reaģentu, testu apmaksai) un plānotie ieņēmumi no maksas pakalpojumiem 156 570 Ls. Kopā plānotie līdzekļi izdevumu segšanai 2013. gadā bija 5 058 316 Ls. Faktiski pieejamie līdzekļi izdevumu segšanai bija 5 018 149 Ls. Izdevumu izpilde 99.2%.

2013. gadā tika veikta līdzekļu pārdale no atlīdzības izmaksām 156 669 Ls. Pārdalītie līdzekļi tika izmantoti medicīnas materiālu, reaģentu apmaksai un datortehnikas un licenču iegādei.

Atalgojuma dinamika

2.3. tabula

Strādājošo atalgojuma (amata alga, piemaksas) dinamika 2009. - 2013. gads

	2009. gads	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads*
Ārsti	831	847	589	595	673
Vidējais medicīniskais personāls	524	504	431	410	438
Jaunākais personāls	353	348	278	259	323
Pārējais personāls	429	438	412	445	434
Vidējā amatalga VADC	534	534	428	427	451

Budžeta līdzekļu sadalījums

2.4. tabula

Budžeta līdzekļu sadalījums pa izdevumu veidiem (latos)

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildīts (izdevumi) 2012. gads	Izpildīts (izdevumi) 2013. gads
1.	Asins, asins komponentu sagatavošana	3 002 973	3 088 823
tai skaitā	Donoru laboratoriskā izmeklēšana VADC	815 295	718 700
	VADC asins, asins komponentu sagatavošana	2 179 898	2 362 828
	Asins komponentu kvalitātes kontrole	7 780	7 295
2.	VADC preču, pakalpojumu apmaksā darbības nodrošināšanai	358 277	342 882
3.	Pārējās izmaksas (PVN, pamatlīdzekļu iegāde u.c.)	126 660	46 820
4.	Republikas Ārstniecības iestāžu ASN sagatavoto asiņu sagatavošanas izmaksas un ASN uzturēšanas izdevumu apmaksā	1 029 755	976 637
tai skaitā	Apmaksa par sagatavotajām asinīm	136 659	122 074
	Uzturēšanas izdevumu apmaksā	341 780	312 295
	VADC izsniegtie bezmaksas medikamenti, reaģenti un materiāli ASN asins sagatavošanai, sadalīšanai Eritrocītu masā un plazmā	97 960	95 018
	VADC izlietotie medikamenti, reaģenti un materiāli ASN donoru izmeklēšanai	435 880	436 389
	Asins komponentu kvalitātes kontrole	12 317	9 566
	Kuldīgas ASN imūnhematoloģiskie izmeklējumi	5 159	1 295
5.	Plazmas preparātu iegāde no SIA „Baltija terapeitiskais serviss”	580 398	562 302
	KOPĀ faktiski pieejamo līdzekļu izlietojums	5 098 063	5 017 464
	Atlikums uz gada beigām		685

Maksas pakalpojumu izpilde

2013. gadā maksas pakalpojumu ieņēmumi tika plānoti 156570 Ls, bet maksas pakalpojumu kases izpilde ir 116403 Ls, kas ir 74.3 % no plānotā. Maksas pakalpojumu ieņēmumu neizpilde ir 40167 Ls.

Iedalītie pamatbudžeta līdzekļi pēc finansēšanas plāna izlietoti pilnībā :

- Atlīdzība - 1 744 596,00 Ls, kas ir 34,7% no finansējuma;
- Preces un pakalpojumi - 3226048,00 Ls, kas ir 64,3 % no finansējuma;
- Kapitālie izdevumi - 46 820,00 Ls, kas ir 1% no finansējuma.

Publiskie pakalpojumi

Centrs ir definējis šādus divus publiskos pakalpojumus:

- donācijas fakta apliecinājuma izsniegšana – donoram tiek izsniegta izziņa kā apliecinājums par donācijas procedūru;
- donora laboratorisko izmeklējumu rezultātu paziņošana – donors tiek informēts par būtiskām novirzēm laboratoriskajos izmeklējumos.

Šo pakalpojumu pilnīgāks apraksts atrodams publisko pakalpojumu katalogā portālā www.latvija.lv.

Starpiestāžu pakalpojumi

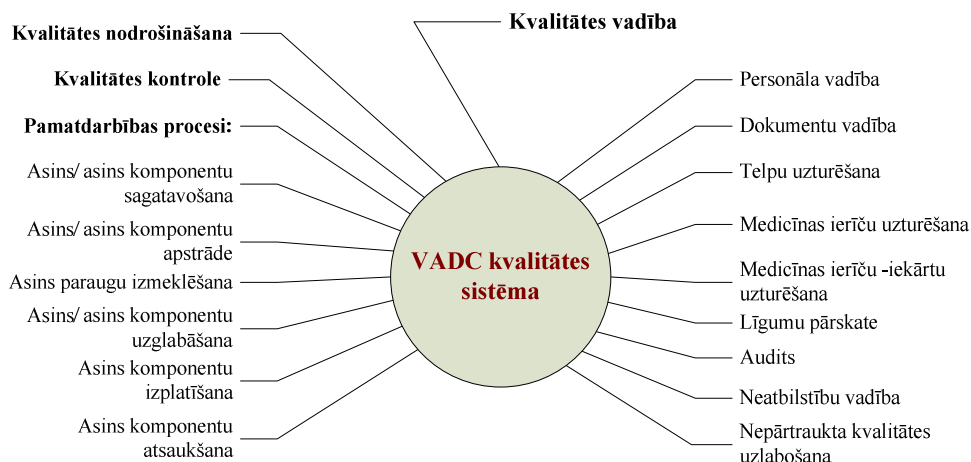
Centrs 2011. gadā apmaksāja LR ārstniecības iestādēm 407 687 Ls uzturēšanas izdevumus un 135 441 Ls materiālos izdevumus par sagatavotiem asins komponentiem un ASN darbības nodrošināšanai. Kopējās Centra izmaksas asins sagatavošanai ASN un to uzturēšanai 2011. gadā bija 1 024 588 Ls (skat. 3.5. tabulu).

2.1. PĀRSKATS PAR VADĪBAS UN DARBĪBAS SISTĒMĀM

2.1.1. Kvalitātes un risku vadība

Kvalitātes vadības sistēmas darbība un pilnveidošanās

Par galvenajiem KVS darbības rezultātiem Centrs uzskata stabilu kvalitātes un drošības prasībām Centra pamatdarbības funkciju izpildi un ārstniecības iestāžu nodrošināšanu ar prasībām atbilstošiem asins komponentiem. Centra KVS darbības sfēra ir noteikta 27.12.2005. MK noteikumos nr. 1037 un aprakstīta Centra vadības rokasgrāmatā KR-04.

Saskaņā ar EK direktīvu 2005/62/EK

2.1.attēls Centra KVS un tās elementi

Risku identifikācija, pārskatīšana un novērtēšana

Risku vadības rezultāti ir pamats vairākiem lēmumiem Centra darbībā, Centra darbības virzieniem, darba apjomu noteikšanai, liecību iegūšanai par asins / asins komponentu drošību un kvalitāti, kā arī Centra darbības atbilstības prasībām visās funkcijās un darbības virzienos nodrošināšanai.

Centra prioritāte risku vadībā ir asins / asins komponentu drošība un kvalitāte, kas atbilst Centra KVS darbības sfērai.

Risku novērtēšanas un analīzes rezultāti ir pamatinformācija validācijas uzdevumos un darba apjomu notiekšanā, vigilances sistēmas informācijas analīze sniedz risku nevertēšanai un analīzei nepieciešamos datus, savukārt Korektīvo un preventīvo darbību noteikšana tieši saistīta ar risku novērtēšanas rezultātiem.

Validācija

Centra Validācijas programmu nosaka Centra validācijas ģenerālplāns, bet 2013.gada Validācijas aktivitātes īstenotas saskaņā ar Validācijas programmu. 2013.gadā Validācijas programmas ietvaros:

- veikta nodoto ekspluatācijā medicīnisko ierīču kvalificēšana;
- Uzglabāšanas procesa validācijas ietvaros veikta iekārtu, kurās glabājas asins komponenti temperatūras (turpmāk – T) kartēšana saskaņā ar 2013.gada plānu un ārpus plāna pēc iekārtu remontiem vai pārvietošanas. Ieviestas izmaiņas T kartēšanas plānā, kuras nodrošina testu veikšanu katrai iekārtai vienu reizi 2 gados, mainot sezonu (aukstajā / karstajā laikā). 2013.gadā tika izstrādāta un ieviesta IQ/OQ

procedūra ekspluatācijā esošajām T uzturošajām iekārtām pēc to pārvietošanas, remontiem u.tml. (papildus IQ/OQ procedūrai, ko veic jaunajām iekārtām).

- pabeigta transportēšanas procesa validācija, kuru veic Centrs ar Centra autotransportu un transportēšanas izotermiskajām kastēm. Transportēšanas procesa re-validācijas nolūkos tiek veikta transportēšanas T monitoringa datu uzskaitē un statistiskā apstrāde.
- uzsākta Asins sagatavošanas procesa validācija – ieviesta projektējuma kvalificēšana (DQ) maisu sistēmām;
- tika veikta piegādātāju un sadarbības partneru novērtēšana, kas uzskatāma par piegādātāju re-kvalifikāciju. Šī procedūra tika izstrādāta ar mērķi iegūt liecības par sadarbības atbilstību noteiktajām prasībām, savlaicīgi konstatēt negatīvās tendences sadarbībā ar konkrētiem piegādātājiem, ziņot vadības pārstāvjiem par konstatētajām tendencēm un savlaicīgi pieņemt attiecīgos lēmumus.

Vigilance

Valsts asinsdonoru centra (turpmāk - Centrs) Vigilances sistēmu veido:

- Centra Hemovigilance (turpmāk - HV);
- brīvprātīgā ārstniecības iestāžu asins sagatavošanas nodaļu (turpmāk - ASN) un asins kabinetu (turpmāk - AK) Hemovigilance;
- Centra medicīnisko ierīču Vigilance;
- farmakovigilances apakšsistēma;
- asins šūnu Vigilances apakšsistēma ārstnieciskās aferēzes pakalpojumos.

Arī 2013. gadā, tāpat kā iepriekšējos gados tika nodrošināta Vigilances ziņojumu uzskaitē, sistematizācija un analīze, kā arī aktuālā stāvoklī uzturēts ziņojumu par nevēlamiem notikumiem (turpmāk - NN) un blaknēm reģistrs.

Lai radītu uzlabotu, atvieglotu un vienotu ziņošanas pieeju un pēc iespējas izvairītos no kļūdām ziņošanas procesā, 2013.gadā tika izstrādāts dokuments: „Vienotā pieeja ziņošanai par nevēlamiem notikumiem un blaknēm, kas saistīti ar asins, asins komponentu sagatavošanu, apstrādi un to pielietošanu”. Vienotā pieeja, kas definē ziņošanu par nevēlamiem notikumiem un blaknēm Latvijā, ar attiecīgiem piemēriem ir izstrādāta balstoties uz Eiropas Komisijas izstrādāto vienotas pieejas dokumentu „*Common Approach For Definition Of Reportable Serious Adverse Events And Reactions As Laid Down In The Directive 2002/98/Ec (The Blood Directive) And Commission Directive 2005/61/Ec Version 4 (2013)*”, pielāgojot to Latvijas asins sagatavošanas institūciju un asins kabinetu vajadzībām.

Tapāt kā iepriekšējos gados 2013. gadā ar mērķi veicināt Hemovigilances sistēmas darbību Latvijā, kā arī sniegt noderīgu un aktuālu informāciju par nevēlamu notikumu un donoru/ pacientu blakņu analīzes rezultātiem gada ietvaros, kā arī Vigilances jaunumiem un dažādām Eiropas Komisijas aktivitātēm, tika izstrādāts un Centra mājaslapā publicēts jau septītais Hemovigilances pārskats ar informāciju par 2012. gada aktualitātēm.

Korektīvās un preventīvās darbības (KAPA)

KAPA uzskaites reģistrs, kas tika ieviests 2010.gadā, tiek uzturēts aktuālā stāvoklī ar mērķi sekot KAPA plānu izpildei, lai likvidētu neatbilstību cēloņus un novērstu neatbilstību atkārtosanos. 2013. gadā KAPA reģistrēšanā tika ieviestas šādas izmaiņas:

- vairs netiek reģistrētas aktivitātes saistītas ārējiem auditiem (valsts kontroles utml);
- uzsākta uzskaitē aktivitātēm, kas saistītas ar medicīnas iekārtu vēsturisko kvalifikāciju.

Vides pārvaldības sistēma

Centram ir saistošas sekojošas vides aizsardzības prasības reglamentējošas jomas:

1. Atkritumu apsaimniekošana (bīstamie (infekciozie) un bīstamie (specifiskie – neinfekciozie).

Svarīgākā vides pārvaldības joma Centrā ir atkritumu apsaimniekošana, kas, galvenokārt, ir saistīta ar bīstamo atkritumu (specifiskie (neinfekciozie) un infekciozie) rašanos Centra darbības rezultātā. Atbilstoši LR likumdošanas prasībām Centrā tiek veikta visu bīstamo atkritumu uzskaitē. Infekciozos bīstamos atkritumus, kuri rodas Centra pamatdarbības procesā, inaktivē Sēlpils ielā 6, Rīgā, izmantojot augstfrekvences mikroviļņu iekārtu „Medister 160”, inaktivētie atkritumi, tāpat kā nešķīrotie sadzīves atkritumi, tiek nodoti tālākai apsaimniekošanai. Savukārt Centra Latgales filiālē (18. novembra ielā 41a, Rēzeknē) infekciozos bīstamos atkritumus savāc un bez priekšapstrādes nodod tālākai apsaimniekošanai.

2. Ķīmisko vielu izmantošana un pārvaldība.

2013. gadā veikta ikgadējā ķīmisko vielu un ķīmisko produktu uzskaites reģistra pārskatīšana un aktualizācija, reģistra struktūra tika pilnveidota. Atbilstoši izmaiņām reģistrā, tika aktualizētas arī ķīmisko vielu un ķīmisko produktu drošības datu lapas (DDL).

3. Kodoldrošība un aizsardzība pret radiāciju.

Sakarā ar, ka Centrs izmanto apstarošanas iekārtu „BioBeam” Centram ir saistošā virkne LR likumdošanas aktu un citu normatīvu prasību Kodoldrošības un radiācijas drošības jomā izpilde.

4. Gaisa aizsardzība (darbības ar ozona slāni noārdošām vielām un fluorētām siltumnīcefekta gāzēm).

2013.gada galvenais notikums šajā jomā ir speciālās atļaujas saņemšana (licence) darbam ar ozona slāni noārdošām vielām vai fluorētām siltumnīcefekta gāzēm. Sakarā ar šīs licences saņemšanu Centrā tika veikta integrētā pārbaude, kuras procesā tika pārbaudītas ar aukstuma aģentiem saistītās iekārtas un dokumentācija.

5. Izlietotā iepakojuma apsaimniekošana.

Arī 2013. gadā Centrs, atbilstoši noslēgtajam līgumam ar AS „Latvijas zaļais punkts”, turpināja piedalīties valstī noteiktajā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmā. 2013.gadā tika izstrādātas Iepakojuma materiāla izlietojuma normas. Normas ir Centrā radītā izlietotā iepakojuma veidu un svara pamatojuma dokuments, kas tiek izmantots iepakojuma uzskaites procesā. Iepakojums tika uzskaitīts tikai tām precēm, kas tika ievestas no Eiropas Savienības valstīm un Centrs ir pirmais preces saņēmējs Latvijā.

6. Dabas resursu un enerģijas izmantošana.

2013. gadā Centrā saņemtas divas atļaujas:

- infekciozo bīstamo atkritumu pārvadāšanai - atkritumu apsaimniekošanas (pārvadāšanas) atļauja;
- sakarā ar aukstuma iekārtu izmantošanu - speciālo atļauja (licenci) darbam ar ozona slāni noārdošām vielām vai fluorētām siltumnīcefekta gāzēm.

2.1.2. Iekšējie auditi

2013. gadā Audīta nodaļa saskaņā ar apstiprināto gada plānu vērtēja Centra pamatdarbības sistēmas un veica šādus iekšējos auditus:

- „Asins komponentu sagatavošana no pilnasinīm un aferēzes procedūrā”.
- „Asins komponentu apstrāde (modifikācija)”.
- „Ārstnieciskā aferēze” (audits pabeigts 2014. gada sākumā).

Pārskata gadā Audīta nodaļa turpināja koordinēt iekšējo auditu veikšanu Centra KVS. Speciāli apmācīti Centra darbinieki veica šādus auditus:

1. „Dokumentu pārvaldības nodrošināšana”.
2. „Asins, asins komponentu un asins paraugu marķēšana un izsekojamība” (audits netika noslēgts, jo audita ieteikumi netika apstiprināti līdz gada beigām).

Laboratoriju iekšējie auditi

Laboratoriju iekšējo auditu (LIA) programmas plānošana un izpilde veicina laboratoriju pilnveidošanos un pārvaldības sistēmas atbilstību nostiprināšanos atbilstoši starptautisko standartu prasībām (LVS EN ISO/IEC 17025 un LVS EN ISO 15189) un Centra KVS pamatnostādņēm un MK noteikumu Nr.1037 prasībām.

Lai nodrošinātu standartu prasības veikt iekšējo auditu, 2013.gadā tika īstenota iekšējā audita programma kombinācijā ar laboratoriju pašpārbaudēm, kas katru gadu aptver visus kvalitātes sistēmas elementus. Auditus plāno persona, kam uzticēta atbildība par Centra laboratoriju iekšējo auditu plāna izpildi.

Pašpārbaudes veic pašas struktūrvienības darbinieki, bet laboratoriju iekšējos auditus - citu laboratoriju darbinieki, kas ir Centra iekšējā audita komandas locekļi, ir apmācīti un kvalificēti un, cik iespējams, neatkarīgi no auditējamām darbībām. Visu auditu atklājumi, novērojumi un līdzsekošanas pasākumi tiek protokolēti un noteikti to korektīvo darbību termiņi.

Gada laikā laboratorijās veikti šādi iekšējie auditi:

- ID - seši auditi, sešas pašpārbaudes. Konstatēti deviņi novērojumi / priekšlikumi un viena neatbilstība;
- KL - seši auditi, sešas pašpārbaudes. Konstatēts viens novērojums / priekšlikums un četras neatbilstības;
- HLN - divi auditi un četras pašpārbaudes, Konstatēts viens novērojums / priekšlikums, neatbilstības nav konstatētas;
- BVD – sešas pašpārbaudes. Neatbilstības nav konstatētas.

3. PERSONĀLS

2013. gada 31. decembrī ar Centru darba attiecībās bija 248 darbinieki, no tiem:

- 230 pamatdarbā;
- 18 blakusdarbā;
- 33 vīrietis;
- 215 sievietes.

Kopējais amatu slodžu skaits 2013. gada 31. decembrī ir 233.25, kas ir par 2.5 amatu slodzēm vairāk nekā 2013. gada 2. janvārī.

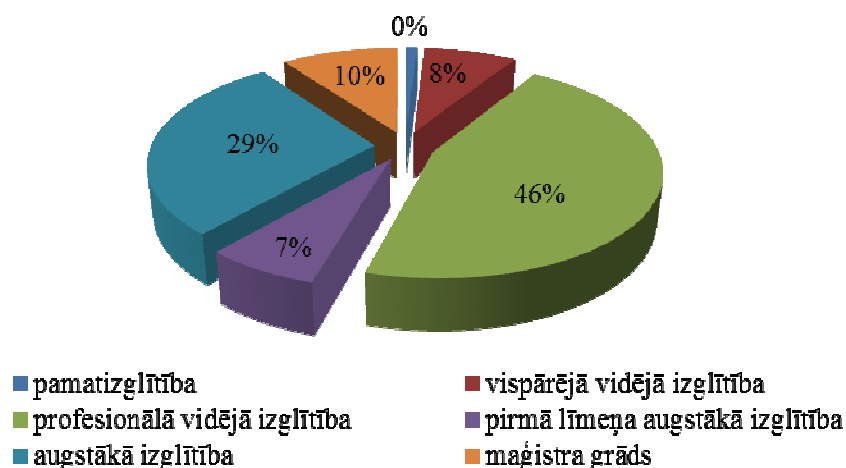
2013. gadā ir nodibinātas darba tiesiskās attiecības ar 24 darbiniekiem, tai skaitā ar 6 ārstniecības personām un 18 personām bez medicīniskās izglītības. Darba attiecības izbeigtas ar 16 darbiniekiem, tai skaitā ar 4 ārstniecības personām un 12 personām bez medicīniskās izglītības.

2013. gadā tāpat kā pēdējo trīs gadu laikā vidējais Centra darbinieku vecums ir 50 gadi.

2013. gadā 13 darbinieki absolvējuši dažādas mācību iestādes, iegūstot augstāko izglītību. Trīs Centra darbinieki ieguvuši maģistra grādu:

- tiesību zinātnē;
- kvalitātes vadībā;
- dabaszinātnē – bioloģijā.

Trīs darbinieki absolvējuši Latvijas Universitāti, iegūstot bakalaura grādu veselības aprūpē, bet septiņi darbinieki ieguva 1.pakāpes augstāko izglītību medicīnas jomā.

3.1. attēls. Centra personāla izglītības līmenis 2013. gadā

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Pārskata gadā Centrs padziļinātu uzmanību pievērša bērnu un jauniešu kā potenciālo nākotnes donoru izglītošanai un piesaistei un turpināja efektīvu sadarbību ar brīvprātīgajiem jauniešiem.

Realizētas sešas ekskursijas Valsts asinsdonoru centrā, lai iepazīstinātu skolēnus un Latvijas Sarkanā Krusta (LSK) jauniešus ar asins ziedošanas procesu, un šis pasākums ieguvis regulāru raksturu, tādējādi radot skolēnos izpratni par donoru kustības nepieciešamību un motivāciju tajā iesaistīties.

Centrs iesaistījies Eiropā unikālā projektā – spēlē jauniešiem „Virtuālā prakse”, kas sniedz iespēju virtuāli iepazīt darba ikdienu vairāk nekā 100 uzņēmumos un 90 profesijās. Spēle pieejama: virtualaprakse.lv. Projekts sekmē jauniešu izpratni par Centrā nodarbināto profesijām, darbību asins ziedošanas procesā, vienlaicīgi palīdzot jauniešiem mācību procesā, karjeras izvēlē, un radot interesi par donoru kustību.

Pārskata gadā Centrs, sadarbojoties ar P.Stradiņa Medicīnas muzeju, tradicionāli piedalījās Muzeju nakts pasākumā, un, līdzdarbojoties LSK jauniešiem, rīkoja Latvijā vēl nebijušu radošo darbnīcu, kuras laikā pieaugušie un galvenokārt bērni gatavoja stilizētus asins maisījumus un atstāja savu vēstījumu donoriem.

Kampaņa „Ziedo divreiz!” tika realizēta ar mērķi attīstīt bezatlīdzības donoru kustību sadarbību ar labdarības portālu Ziedot.lv, aicinot donorus atteikties no valsts piešķirtās kompensācijas asins sastāva atjaunošanai un ziedot to pieciem labdarības projektiem, kuru ietvaros tika ziedoti *euro* 5112,-

Kampaņas „Ziedo divreiz!” atbalstam „Lattelecom”, SIA organizēja asins donoru dienu, pulcējot sabiedrībā zināmus cilvēkus, kas kopā ar „Lattelecom” darbiniekiem VADC specializētajā izbraukumu autobusā ziedoja asinis bez atlīdzības, lai ar savu piemēru iedvesmotu citus pievienoties asins donoru kustībai, darīt to regulāri un bez nodoma gūt materiālu labumu.

Pārskata periodā Rīgas dome sadarbībā ar koncertorganizāciju AVE SOL un Valsts asinsdonoru centru jau četrpadsmito reizi rīkoja ikgadējo pateicības koncertu donoriem un donoru kustības atbalstītājiem.

Atbalstot donoru kustību, uzņēmums „Lattelecom” sadarbībā ar Centra speciālistiem platformā www.1188.lv izveidoja asins ziedošanas vietu virtuālo karti, kurā ikviens var atrast sev tuvāko asins ziedošanas vietu Latvijas teritorijā un iepazīties ar svarīgākajām aktualitātēm.

Pateicoties „Qminder”, „Tele2” un „Samsung” atbalstam, 2013. Gadā Centrā ir ieviests inovatīvs „Qminder” rindu vadības risinājums - mobilajām ierīcēm paredzēta aplikācija, ar kuras palīdzību donori var pierēģistrēties rindā asins ziedošanai un sekot līdzi tās virzībai klātienē vai virtuāli.

Donoru apmierinātības aptaujas rezultāti

Lai noskaidrotu donoru viedokli par sniegtās informācijas pietiekamību un Valsts asinsdonoru centra speciālistu apkalpošanas kvalitāti, 2013. gada oktobrī tika veikta donoru aptauja.

Aptaujas mērķgrupa – 408 donori, kas aptaujas veikšanas brīdī ziedoja asinis Centrā, tā Latgales filiālē Rēzeknē, vai specializētā donoru autobusā un izbraukumos; no tiem 66% vecumā no 18 līdz 30 gadiem.

No aptaujātajiem asins donoriem, 16% - pirmreizējie donori, bet 82% - atkārtotie asins donori, kas liecina par augstu lojalitātes līmeni asins ziedošanai iepriekš minētajā vecuma grupā.

Aptaujas dalībniekiem tika dota iespēja izteikt viedokli par asins ziedošanas motīviem, tajā skaitā, atzīmējot vairākus atbilstošos variantus. Lielākā daļa respondentiem motivācija bija vēlme palīdzēt cilvēkiem, kuriem nepieciešamas asinis (71%), otrā

populārākā atbilde - asins ziedošanas pozitīvā ietekme uz veselību, kuru atzīmēja 43% donoru, bet 37% vēlējās pārbaudīt savu veselību.

Minētās atbildes tiks ņemtas vērā turpmāk organizējot informatīvi izglītojošos pasākumus donoriem, kā arī, lai uzturētu to apmierinātības un labklājības līmeņa kvalitāti, jo 95% aptaujāto respondentu atbildēja, ka ir gatavi ziedot asinis atkārtoti, kas apstiprina pietiekami augstu klientu apmierinātības ar iestādes darbu līmeni.

Ievērojot aptaujāto atbildes par vēlmi saņemt papildus informāciju par pareizo uztura režīmu un uzvedības noteikumiem pirms un pēc asins ziedošanas, ziedoto asiņu tālāko pielietojumu, veicamajiem asins izmeklējumiem, Centrs šīs prioritātes izvirzījis arī turpmākajam pārskata periodam (2014. gadam).

92.5% aptaujātiem asins donoriem pieejamā informācija par asins ziedošanu ir bijusi saprotama.

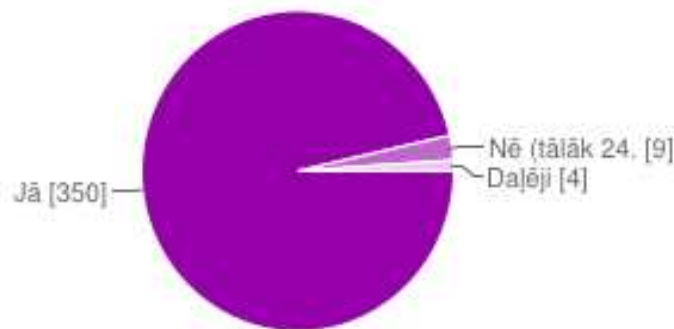
Anketēšanas dalībnieki atzīmējuši labvēlīgu darbinieku attieksmi, uzmanību, atsaucību (73%), darbinieku kompetenci (50%), darbinieku spēju iedvest uzticību un pārliecību (36%).

Absolūtais vairākums jeb 90% ir atzīmējuši atbildi, ka centra darbinieki ir laipni, un Lielākā daļa, kas sastāda 93%, ir atzīmējuši, centra darbinieki izskaidro visus ar asins ziedošanu saistītos jautājumus.

4.1. tabula

Donoru apkalpošanas apmierinātības līmenis

Atbilžu varianti	Donoru skaits	
Jā	350	86%
Nē	9	2%
Daļēji	4	1%
Nav atbildes	45	11%

4.2. attēls Donoru apkalpošanas apmierinātības līmenis (%)

5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

- Latvijas asins sagatavošanas institūciju (Centrs, ASN) attīstības stratēģijas projektu 2012.-2014. gadiem, saskaņā ar ārējiem normatīvajiem aktiem, VM attīstības plānošanas dokumentiem, izstrādāšana.
- Asins ar antikoagulantu sagatavošana valstī 24 625 litru (48 002 asins devas) apjomā.
- Filtrētas EM (koriģējot asins komponentu sagatavošanas plānus atbilstoši ārstniecības iestāžu pieprasījumiem) - 1800 devas sagatavošana.
- TM no pilnasinīm (koriģējot asins komponentu sagatavošanas plānus atbilstoši ārstniecības iestāžu pieprasījumiem) - 3000 devas sagatavošana.
- Krioprecipitāta (koriģējot asins komponentu sagatavošanas plānus atbilstoši ārstniecības iestāžu pieprasījumiem) - 5000 devas sagatavošana.
- TM sagatavošana automātiskās aferēzes procedūrās (koriģējot asins komponentu sagatavošanas plānus atbilstoši ārstniecības iestāžu pieprasījumiem) - 1500 automātiskās aferēzes procedūras.
- Ārstnieciskās aferēzes procedūru veikšana (koriģējot asins komponentu sagatavošanas plānus atbilstoši ārstniecības iestāžu pieprasījumiem) - 450 ārstnieciskie aferēzes procedūras slimniekiem.
- Pasaules asins donoru dienai veltītu publisko pasākumu organizēšana.
- Akcijas „Mīlestības svētki” organizēšana.
- Donoru žurnāla „Rēzus” izdošana.
- Centra Vigilances pārskata izstrāde un publicēšana.
- Centra personāla mācību programmas realizācijas nodrošināšana.
- Centra risku pārskatīšanas un vadības nodrošināšana.
- Medicīnisko iekārtu apkalpošanas iespējas ar Centra rīcībā esošajiem resursiem izvērtēšana.
- Centra un ASN IT drošības politikas pasākumu nodrošināšana un uzturēšana.